

"Renoveringstips"

LAK OG LAKERING af stænger

Vi vil vel gerne have så fin en lakering som overhovedet muligt. Vær derfor opmærksom på, at støv er lakkens væsentligste fjende - hunde, katte og andre dyr skal i kennel, børnene skal på spejderlejr, og konen skal gå i seng!

Så kan du selv, stille og roligt, gå i gang med forberedelserne.

Vælg først et egnet arbejdssted. Det værkstedsbord, hvor du lige har pudset korkhåndtaget på din yndlingsstang - duer ikke. Det valgte arbejdssted skal være så støvfrit som muligt. Kan du arrangere det - er badeværelset et godt sted.

Du skal også tænke på, hvor du vil gøre af stangdelen, når lakeringen er færdig. Hav derfor nogle ophæng klar. Endvidere skal du have tænkt på, hvordan du holder stangdelen når du er ved at være færdig. Det er pokkers svært at holde, f.eks. mellemstykket af en kraftig laksestang - hvis man kun har ferrulen at holde ved. En snor i loftet, eller en træstok med hol i kan være en hjælp - men man kan også vælge kun at lakere halvdelen - og vente med resten af stangdelen.

Disse forberedelser skal foregå i "slow-motion" - så der ikke hvirvles for meget støv op.

Flere håndbøger anbefaler at lakere med en finger - jeg kan ikke - men bruger en lille mårhårspensel, f.eks. "Spekter" No. 4. Endvidere stiller jeg lakken på en lun radiator i 1/2 - 1/1 time - så "sætter" den sig bedre.

Det er vigtigt med godt lys. Jeg bruger en arkitektlampe, og holder stangen lidt på skrå - så der er godt "skin" lige på arbejdsstedet.

Lakken skal ikke børstes på, men pålægges med små "strøg" - og der skal arbejdes "vådt i vådt" - som ved andet malerarbejde.

Stangen skal selvfølgelig være omhyggelig rengjort, og evt. afskalning skræbes og "plettes" inden hellakering. Det er en god idé at tørre stangen af med en fnugfri klud vædet i lidt terpentin, eller en mild opløsning af salmiakspiritus og vand.

Er der tale om en ny eller totalrenoveret stang, skal der lakeres flere gange. Vær opmærksom på at nye beviklinger suger meget lak. Lakér derfor disse flere gange først, og lakér "det hele" flere gange til slut.

Hvor mange gange? Det afhænger af lakkens viskositet og tråddimensionen, men beviklinger 3-6 gange og stangen 2-3 gange.

Det er godt at lakere om aftenen, for så er lakken lidt tør i overfladen om morgenen - og man kan bevæge sig i rummet, men vent nogle dage inden du giver "næste gang".

Nogle lakerer klingen en gang først, inden beviklingsarbejdet, for at stangen skal blive "tæt". Jeg gør det ikke, da der derved let bliver for mange fingeraftryk under arbejdet med beviklingerne. Efter sidste lakering drypper jeg så lidt lak i hullerne ved løberingenes fødder.

Vælg en lak i god kvalitet, og til splitcane/greenheart skal det være den gammeldags på alkydbasis - der indeholder fernis og terpentin.

Lakken skal være langsomttørrende. Det skal altså være en "blød" lak som kan følge stangens bevægelser. Lakken tørrer ved en iltningssproces. Luften over lakken i dåsen/flasken indeholder også ilt. Der kan derfor dannes en hinde. Denne hinde skæres af og fjernes. Man må absolut ikke forsøge at "soppe" den i stykker, og tro man kan røre den ud.

Når en stang er rigtig gammel bliver lakken hård, krakelerer og "skaller". Den nævnte laktype er faktisk en lak, der ikke tørrer helt - før om mange år.

Finder man en stang med hård, gammel lak - der endnu ikke skaller - skal man være forsigtig. Stangen må end ikke prøvekastes. Lakken kan gøres blød igen. Det er noget med terpentinampe under tryk - men det vender vi måske tilbage til i en senere artikel.

Lidt om beviklinger/tråd/lak:

Som det nok er kendt af de fleste, "farves" beviklingstråden mørk af stanglakken. Man kan imidlertid bruge celluloselak på nye beviklinger (lakér mange gange) - men man kan også bruge tråd der er "pre-waxed" - så holder farven. Den voksede tråd er imidlertid svær at skaffe, og forhandles næsten kun på MEGET store spoler.

Celluloselak er noget skidt, og blev ikke brugt i gamle dage - men det faktum at beviklingstråden ændrer farve af stanglakken - kan udnyttes. Man vælger simpelt hen en tråd i "en anden farve" - som så får den rigtige farve, når stanglakken påføres.

ex: ("Gudebrods"farvenumre) Farve 337 og 468 bliver rødvinfarvet
5896 - meget mørkegrøn

Man skal bruge tråd der er "merciseret" - almindelig sytråd er elendigt. Kigger man på alm. sytråd i en lup ser den ladden ud - og efter lakering vil overfladen af beviklingen blive som sandpapir.

For at opnå en meget speciel farve, kan det være nødvendigt at anvende sytråd, der jo findes i utrolig mange farver. Til en lille reparation går det an - når flg. fremgangsmåde anvendes:

Lige efter lakering af beviklingen tager man fat om den våde bevikling med fingrene - og drejer stangen et par gange. De fibre, der har rejst sig, bliver nu lagt ned - og beviklingen bliver rimelig glat.

Når man afslutter en bevikling er det svært at komme "tæt på" med kniven - der bliver næsten altid en lille stump tilbage, der ikke pynter.

Løs problemet ved ikke at klippe/skære tråden af så tæt ved som muligt - lad ca 1 mm være tilbage. Efter 1. lakering bliver denne stump hård, og kan nu skæres fint af med en lille skalpel. (HVJ)

SHAW'S FLY FISHING KNIFE.

